

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. ЗИДАРОВО,
общ. Созопол, област Бургас, ул. „Христо Ботев“ № 5
тел.: 05519 23 31, e-mail: info-201003@edu.mon.bg

Утвърдена със Заповед № *РД-09-32 / 15.09.25г.*

Йоана Кръстева

Директор на ОБУ „Христо Ботев“

с. Зидарово

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

2025 – 2026г.

Обединено училище „Христо Ботев“ с. Зидарово

ЗА РАЗНОВЪЗРАСТОВА ПОДГОТВИТЕЛНА ПОЛУДНЕВНА ГРУПА

(5 и 6 годишни)

I. Въведение

Програмната система е цялостна концепция за развитие на детето и приобщаване на компетентности по всяко едно образователно направление, чрез подходящи подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона на предучилищното и училищно образование (2016) и Наредба № 5 за държавно образователните стандарти в предучилищно образование. При разработването на настоящата програмна система педагогическия екип се ръководи от стратегията за развитие на училището и визията за:

- Детето - главната ценност, активен участник.
- Детето - различно, уникално и неповторимо, с индивидуални темпове на развитие.
- Включване на „различното“ дете чрез подкрепа, уважение и толерантност.
- Равен старт, равен достъп и качествено образование, съответстващо на потребностите на съвременното дете;
- Придобиване на компетентностите по всяко от образователните направления, като се отчитат интересите, възможностите и възрастовите характеристики.
- Всяка дейност по образователните направления да осигурява щастливо детство на всяко дете, да изгражда мотивация и увереност в собствените му възможности.
- Полагане основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно – нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. предучилищното образование.

II. Цели, философия, приоритети и основни принципни положения на програмната система за подготвителна група в училище. Очаквани резултати при реализиране на Програмната система.

2.1. Цел:

Изграждане на хуманна , функционална и позитивна образователна среда в училище, осигуряваща равен шанс и достъп за свободен избор и качествено предучилищно възпитание на всички деца.

2.2. Философия

Всяка програмна система притежават своя философия. Тя се определя от използването на адекватни педагогически и психологически подходи, съобразно маркерите на средата, семейния или майчиния език на детето, етническата или

националната му принадлежност, обичайно- обредна система на конкретна нация или етнос, социо-културния статус на родителя и други. Нашата философията:

- Спокойно, щастливо, уверено дете, което успешно навлиза в социалния свят, в познанието и творчеството;
- Пълноценно детско развитие и възможност за успешна реализация;
- Играта – стимулираща среда за изграждане личността на детето;
- Утвърждаване на националната идентичност;

2.3. Приоритети на Програмната система

- Прилагане на образователни технологии за межкултурно образование с доказана иновативност - работа по минипроекти със съдържателни и действени характеристики;
- Работа по проекти и други. Стимулиране творческо развитие на децата, на детската игра и познание; създаване на позитивна образователна среда;
- Постигане на успешна социализация на детската личност в условията на подготвителна група в училище на първо място чрез овладяване на български език;
- Сътрудничество за създаване на поведенчески модели у деца и възрастни за създаване на благоприятна семейна и обществена среда на основата на ползотворен межкултурен диалог.

2.4. Основни принципни положения на програмната система

<i>Трета възрастова група</i>	<i>Четвърта възрастова група</i>
• утвърждаване на личността на детето в заобикалящата общност. Формиране на желание за сътрудничество и партниране, уважение и зачитане на чуждото мнение, толерантност и взаимодействие, подчинено на общи и различни цели; • осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция; • ефективност на образователните технологии на основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики; • осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение; • превръщане на педагога в образец на подражание; • приоритетно изграждане на детска общност за извършване на съвместна работа като среда за активна социализация;	• балансирано взаимодействие между подготвителната група и училището, плавен преход от водещата игрова дейност към проявата на преднамерена познавателна активност и създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност; • детето е център на педагогическото взаимодействие; • създаване на детска общност, в която се зачита другият и се придобива опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно; • ориентация към творческия потенциал на детето и педагога; • оптимално интегриране на образователното съдържание в направленията от програмната система; • осигуряване на равни шансове на всички деца.

--	--

2.5. Очаквани резултати при реализиране на ПС.

- Реализиране на ДОС в предучилищното образование;
- Емоционален комфорт и успешна адаптация на децата - "вграждане" на детето чрез социализацията му в общността; чувство на общност към социалната среда;
- Използване на нови педагогически технологии;
- Утвърждаване конкурентноспособността на подготвителна група в училище;
- Педагогизиране на родителската общност.

III. *Концептуални идеи на програмната система.*

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството;
- Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.

Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес, при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации са:

- Детето – център и субект на педагогическото взаимодействие;
- Детето е различно, уникално и неповторимо в този свят, както и вие – неговите учители и неговите родители;
- Детето се развива само в интеракцията – дете-възрастен;
- Отношението към детето – с уважение към неговата личност и подкрепа неговата индивидуалност;

- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие;
- Включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители;
- Уважение към различните етноси и култури;
- Педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование; утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване с връстници и възрастните;
- Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления;
- Проследяването на детските постижения е на основание на трите етапа на учебния процес:
 - 1) възприемане на информацията,
 - 2) разбиране,
 - 3) приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия;
- Отношението към родителите – индивиди, които са отговорни за развитието на потенциала на детето, за да може успешно да се справя в живота – е взаимно уважаващо се, толерантно и подкрепящо.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групово игрова и познавателна дейност;
 - компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
 - конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
 - ефективно сътрудничество между училището и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
 - оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

IV. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

4. 1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Личностен подход	Промяна в отношението на възрастните към детето - от обект на въздействие към субект на взаимодействие. Свобода на детето при избор на дейност и партньор в избраната от него дейност. Свобода на детето да променя средата съобразно потребностите си и творческите си интереси.
Индивидуален подход	Опознаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни ситуации и в различни периоди от неговото израстване. Дълбоко проникване в постъпките на детето, проучване на неговите интереси и потребности, оценка на външните му възможности
Интегрален подход	Опознаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости. Тематична обвързаност на всички дейности в подготвителна група с глобални теми. Тематична подчиненост на темите, спираловидно подреждане на целите, преносимост на знанията и уменията, връзка между знания, умения, навици и правила на поведение.
Ситуационен подход	Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретните ситуации. Създаване на условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната ситуация и да взема правилни решения. Постепенно формиране на умения у децата търпеливо да анализират конкретна ситуация, да степенуват трудностите и да изберат според своя личен опит и знания варианти за решение. Създаване на условия за реална оценка и самооценка на поведението на децата в конкретна ситуация.
Компетентностен подход	Процес и резултат на прогнозиране и формиране на качества – знания, умения, отношение, навици. Овладяване на ключови компетенции. ...Подготвителна група – общност на учащи се
Други подходи	Диференциран подход Кооперативно учене Интеркултурно образование Конструктивен подход Креативност и успеваемост Използване на Е-обучение и технологии

4. 2. Основни форми на педагогическото взаимодействие

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Педагогическата ситуация - Основната форма на педагогическо взаимодействие, която се организира в учебно време и осигурява постигането на компетентностите. Протича предимно под формата на игра. Педагогически ситуации се провеждат по всички образователни направления - български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

- от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

4. 3. Допълнителни форми на педагогическото взаимодействие

Допълнителни форми - организират се ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и се допринася за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Допълнителните форми се организират в учебното време /от 15 септември до 31 май/

Те са нерегламентирани във времето педагогически ситуации:

- с цяла детска група;
- с малка детска група;
- индивидуално с отделни деца.

Допълнителните форми се организират

Допълнителните форми са свързани и с цялостната организация на деня в детската група. Организират се по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Те могат да бъдат под формата на:

- Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др., които подпомагат социализацията на детето и по-бързото му приобщаване към средата на ДГ.;
- Творчески занимания по интереси;
- Празници и концерти в подготвителната група и училището;
- Разходки и екскурзии сред природата;
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици;
- Формиране на етични форми на общуване;
- Формиране на естетически усет;

V. Разпределяне формите на педагогическо взаимодействие

5. 1. Седмичен брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Разпределение на педагогическите ситуации – конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва преди началото на учебната година от педагога за подготвителна разновъзрастова група. За постигане на седемте компетентности си общия брой педагогически ситуации за ТРЕТА и ЧЕТВЪРТА ГРУПА над минималния брой педагогически ситуации.

Общият максимален седмичен брой ситуации за подготвителната група:

За трета възрастова група-15+2 .

За четвърта възрастова група-17.

Възраст	Брой на педагогическите ситуации по образователни направления	Общо
---------	---	------

ова група	Български език и литература	Математика	Околен свят	Изобразително изкуство	Конструирани и технологии	Физическо възпитание	Музика	за 1 седмица
Трета група	3	3	2	2	2	3	2	17
Четвърта група	3	3	2	2	2	3	2	17

5. 2. Примерна дневна организация на педагогическо взаимодействие при полудневна организация в учебно време.

Дневният режим е примерен и определените в него дейности може да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ за ТРЕТА и ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември – 31 май	
36 уч. седмици; I срок- 19; II срок- 17	
Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
07:30-07:45	Прием на децата. Дейност по избор на децата
07:45-08:00	Утринно раздвижване
08:00– 8:30	Основна форма на педагогическо взаимодействие
08:30-08:40	Почивка, подвижни игри
08:40– 09:10	Основна форма на педагогическо взаимодействие
09:10- 09:30	Подкрепяща закуска
09.30 – 10.00	Основна форма на педагогическо взаимодействие
10:00- 10:10	Почивка, подвижни игри
10:10–10.40	Основна форма на педагогическо взаимодействие /вторник, сряда/
10:40-10:55	Почивка, подвижни игри
10:55– 11:25	Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие
11:25-11:35	Почивка, подвижни игри
11:35 – 12.05	Допълнителна форма на педагогическо взаимодействие
12:05 – 13:30	Дейности по избор и изпращане на децата

Съотношението се редува между основните и допълнителни форми за подготвителна разновъзрастова група, ще варира в зависимост от интересите и потребностите на децата в групата и изглежда приблизително така:

подготвителна група на 5 г. - 3,5 : 3

подготвителна група на 6 г. - 3,5 : 3

VI. Годишни тематични разпределения на групите по образователни направления

Тематичните разпределения са разработени от учителя на групата, опирайки се на ДОС и спецификата на образователната среда. Осигурено е ритмично и балансирано разпределение на съдържанието по образователното направление за цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения.

VII. Проследяване на резултатите от постиженията на децата – същност, методи и форми.

В съответствие с актуалните изисквания към образованието на децата особена значимост придобива дейността на учителя, насочена към диагностика на резултатите от образователния процес. Като се има предвид, че предучилищния период е най – пластичната възраст, важно е да се отчитат динамичните изменения, които стават във възрастовото и индивидуалното развитие на детето – да се проследяват постиженията на всяко дете. Своеобразието на тази дейност на учителя се изразява преди всичко в това, че тя е вградена в текущото педагогическо общуване. Това на практика се осъществява чрез включване в конкретни ситуации на задачи за проследяване на резултатите от образователните направления.

Методи и форми за проследяване на постиженията на децата

Текущи:

1. Интерактивни методи:

- Ситуационни (кауза, игра и др.)
- Дискусионни (анкета, беседа, дискусия, обсъждане, обяснение и др.)

2. Предметно – оперативни методи:

- Обследване
- Конструиране
- Предметни игри
- Предметно моделиране
- Дидактични упражнения
- Разглеждане
- Описание

3. Практико – изпробващи методи:

- Експериментиране
- Дидактични игри
- Конструирание
- Етюди
- Словесни игри
- Предметно-схематично и графично моделиране

4. *Игрово – преобразуващи методи*

- Всички видове игри – конструктивни, театрализирани, сюжетно-ролеви, дидактични, музикални и подвижни.

5. *Информационно – познавателни методи*

- Наблюдение
- Демонстрация
- Разказ
- Беседа
- Драматизация
- Оценяване
- Словесни игри
- Аудио-визуално възприемане
- Обсъждане
- Казус

Периодични: в началото и в края на учебната година по всички образователни направления:

- Тестове
- Диагностика

Диагностичната процедура в зависимост от образователното направление се провежда индивидуално или групово. За отчитане на резултатите по направления Изобразително изкуство, Конструирание и технологии учителя използва и анализ на продуктите от детската творческа дейност.

Резултатите се оформят в общ протокол и се вписват в дневника на групата.

Постиженията на децата в хода на предучилищното образование ще се отразяват в детско портфолио.

Портфолиото ще съдържа следните елементи:

- лични данни – име, възраст, местоживеене, дата на постъпване в групата
- продукти на детската изобразителна дейност
- работни листове по образователните направления
- снимков материал със значими за детето моменти от живота му в детската група

Портфолиото се предава на родителя при напускане на подготвителна група.

VIII. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование .Форми на сътрудничество и взаимодействие между училището и семейството.

Принципи на взаимодействие – взаимно доверие, уважение на различията, хуманизъм и толерантност, равнопоставеност, прозрачност, информираност, ангажираност, отговорност, демократичност, диалог, подкрепа без предразсъдъци, положителна нагласа.

1. Сътрудничество и взаимодействие между училището и семейство е от значение за адаптирането на детето към правилата на образователната институция и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Постига се на две нива - ниво група и на ниво училище.

1.1.Основни форми на сътрудничество и взаимодействие са:

1.1.1. Индивидуални форми на сътрудничество – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учител.

- Индивидуални разговор – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходима - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за училището ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учителя (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
- Семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог;
- Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет

1.1.2. Групови форми на сътрудничество с родителите :

- родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на групата;
- училище за родители - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;

1.1.3. Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- участие в изготвяне на годишен план на групата за сътрудничество и взаимодействие Училище – Семейство;
- участие в основната форма на работа на детския педагог – „На гости е...“ ;
- участие в дни на отворени врати и съвместни мероприятия;
- празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на групата и на училището;

1.2. Други форми на комуникация:

- правила на групата;

- информационни табла в групата за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- Опознават съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в училище;
- Обменят информация не само с педагога, но и помежду си;
- Укрепват родителска общност като важна институция;
- Информация в сайт на училището, фейсбук на училището и групата – за събития и детски успехи;
- анкети, въпросници;
- детско портфолио.

Родителите и Учителите имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на Детето.

2. Сътрудничество между училището и други педагогически специалисти и институции, подпомагащи дейностите на училището.

2.1. Сътрудничество с РУО и Община Созопол – координиране на дейности, информираност, подкрепа и корекции, проектни предложения, кариерно развитие на педагогическите кадри, финансиране, оценка за законосъобразност и целесъобразност.

2.2. Сътрудничество със социални, здравни, културно – просветни институции, неправителствени организации и фирми - помощ при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.